

Strategia ochrony i gospodarowania populacją łosia w Polsce

Strategy for moose protection and management
in Poland

Miroslaw Ratkiewicz

Uniwersytet w Białymstoku
University of Bialystok

Sfinansowano na zamówienie Ministra Środowiska
ze środków NFOŚiGW

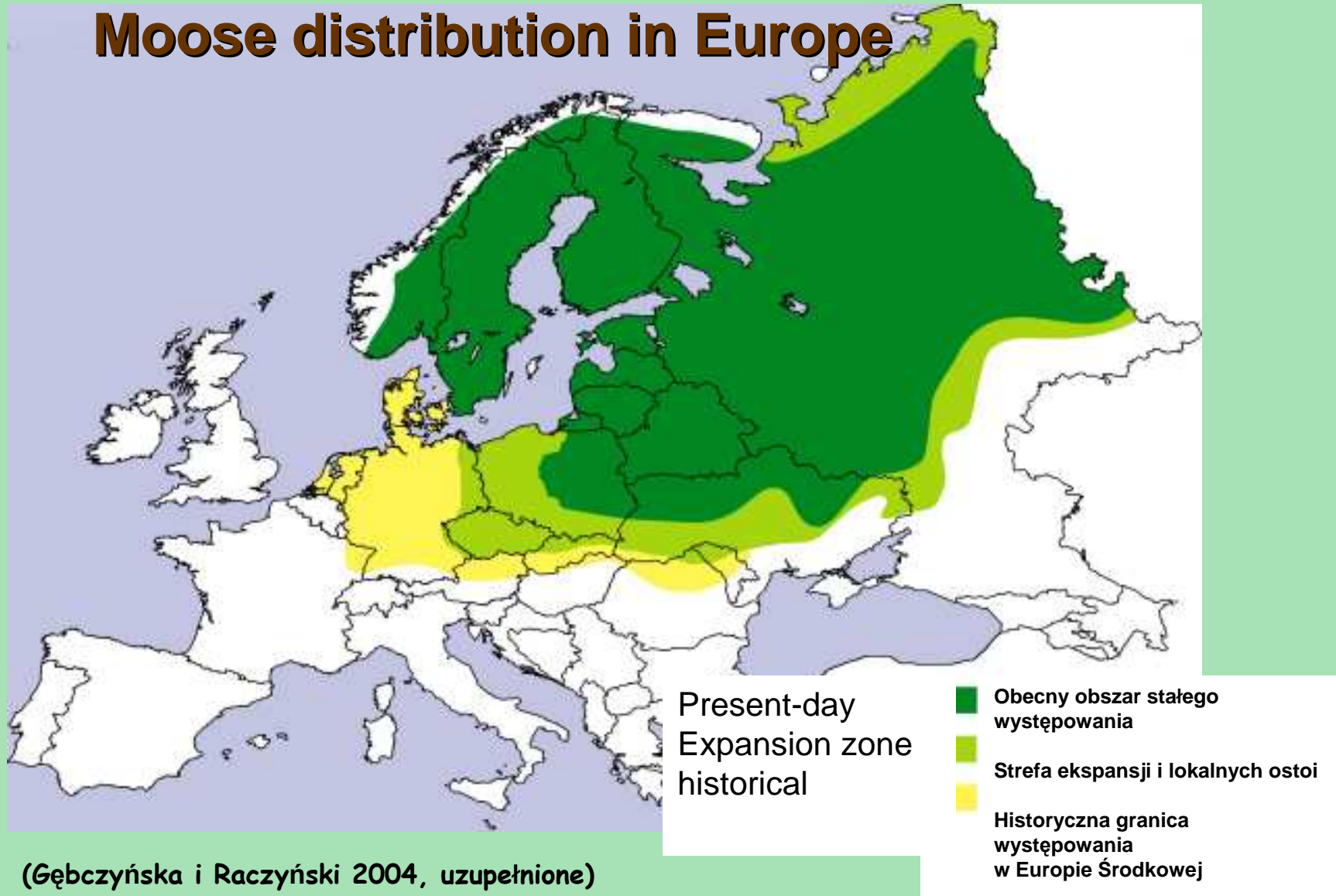
Fot. P. Tałaaj

Narodowy Fundusz Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej

Rozmieszczenie łośia w Europie

Moose distribution in Europe

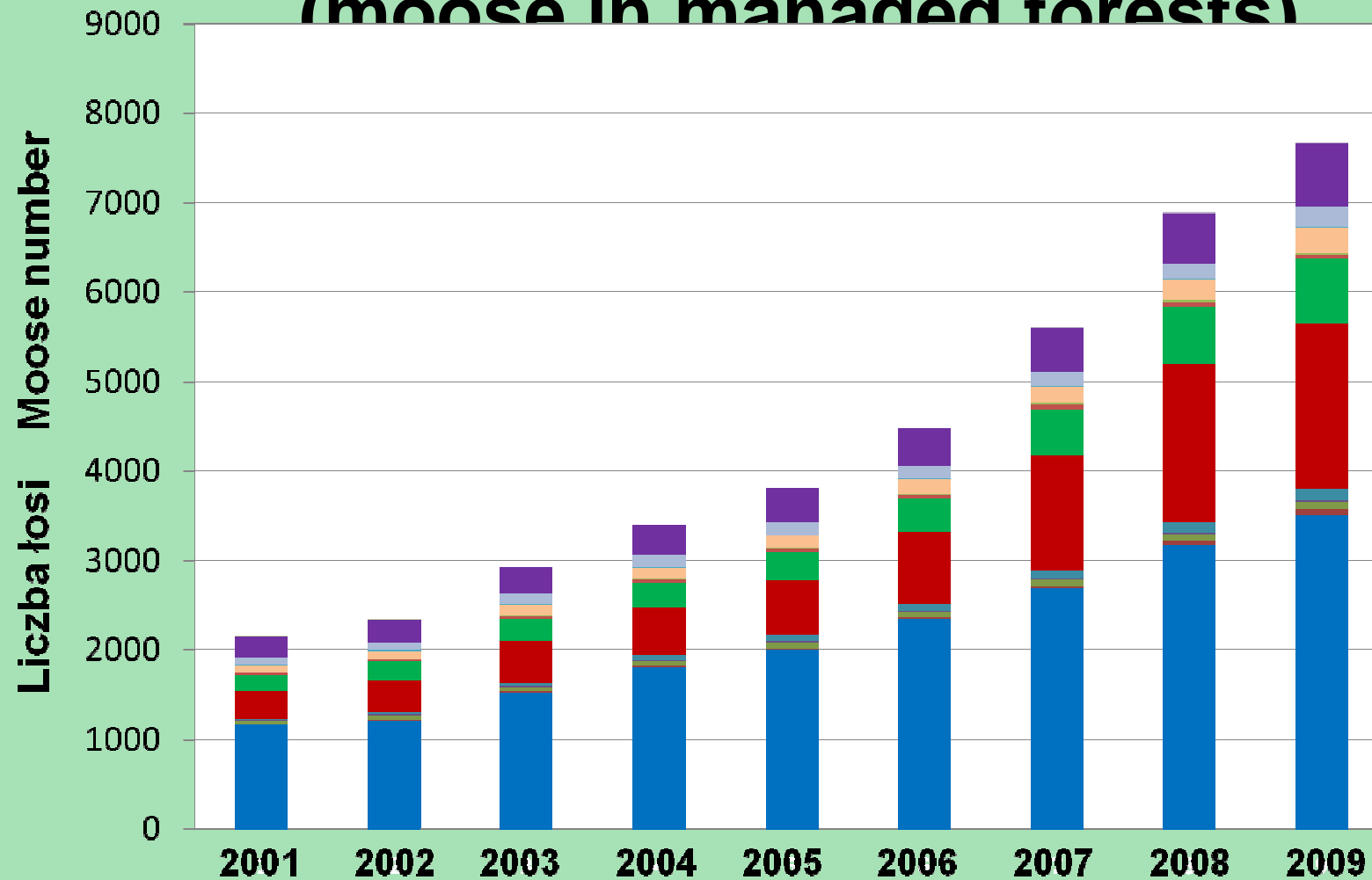

(Gębczyńska i Raczyński 2004, uzupełnione)

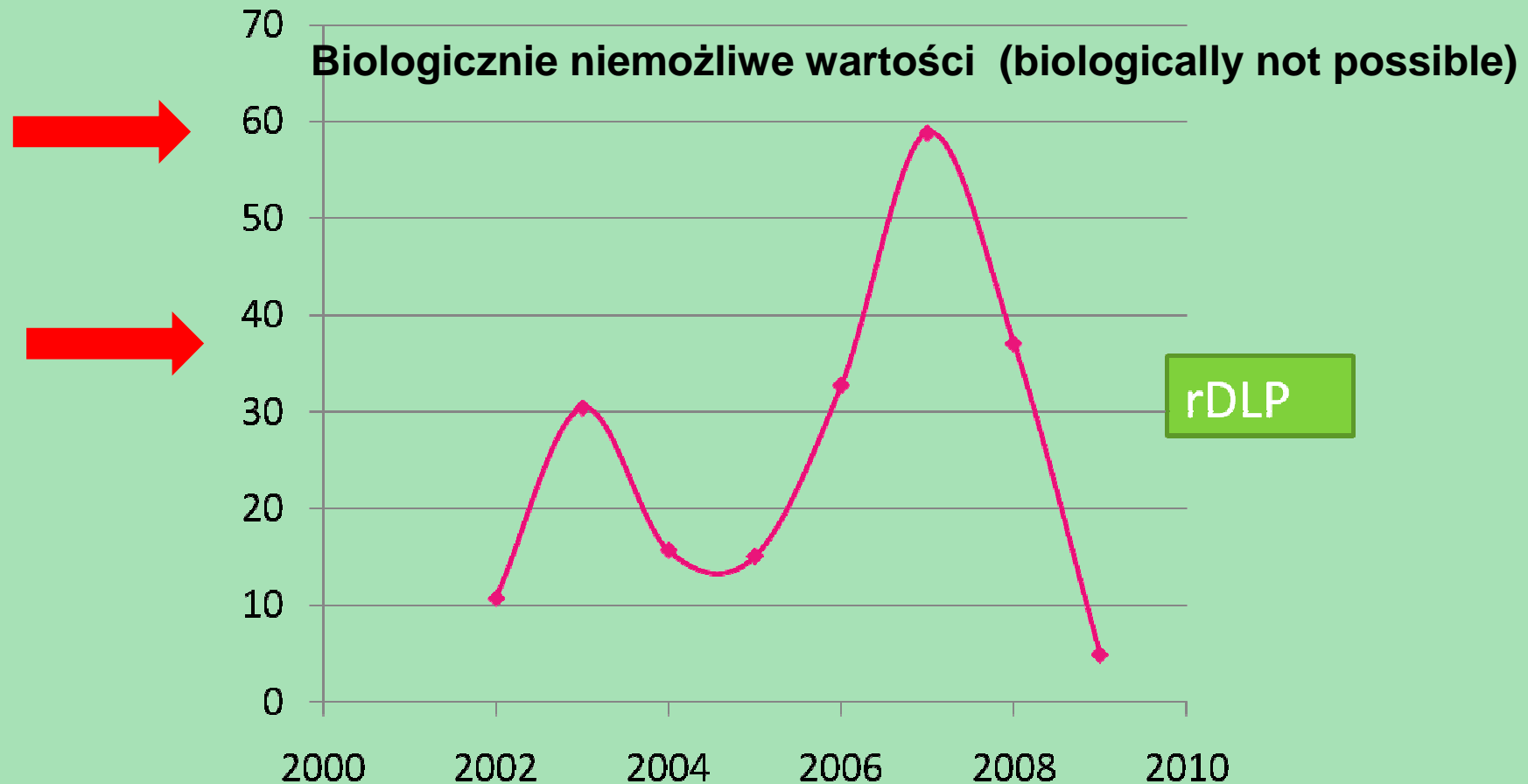
Zmiany statusu łośia (moose status in Poland)

- Wojnę przetrwało kilkanaście osobników – gatunek krytycznie zagrożony w Polsce
- critically endangered after World War II (< 20 individuals)
- 1967 – odbudowa pogłowia, przywrócenie polowań (hunting started)
- 1980 – 2000 – nadmierna eksploatacja łowiecka (excessive hunting, 75% population decrease)
- 2001 – 2011 – odbudowa populacji w warunkach ochrony biernej (population recovered under prohibited hunting)

Liczebność łosia w lasach gospodarczych (moose in managed forests)

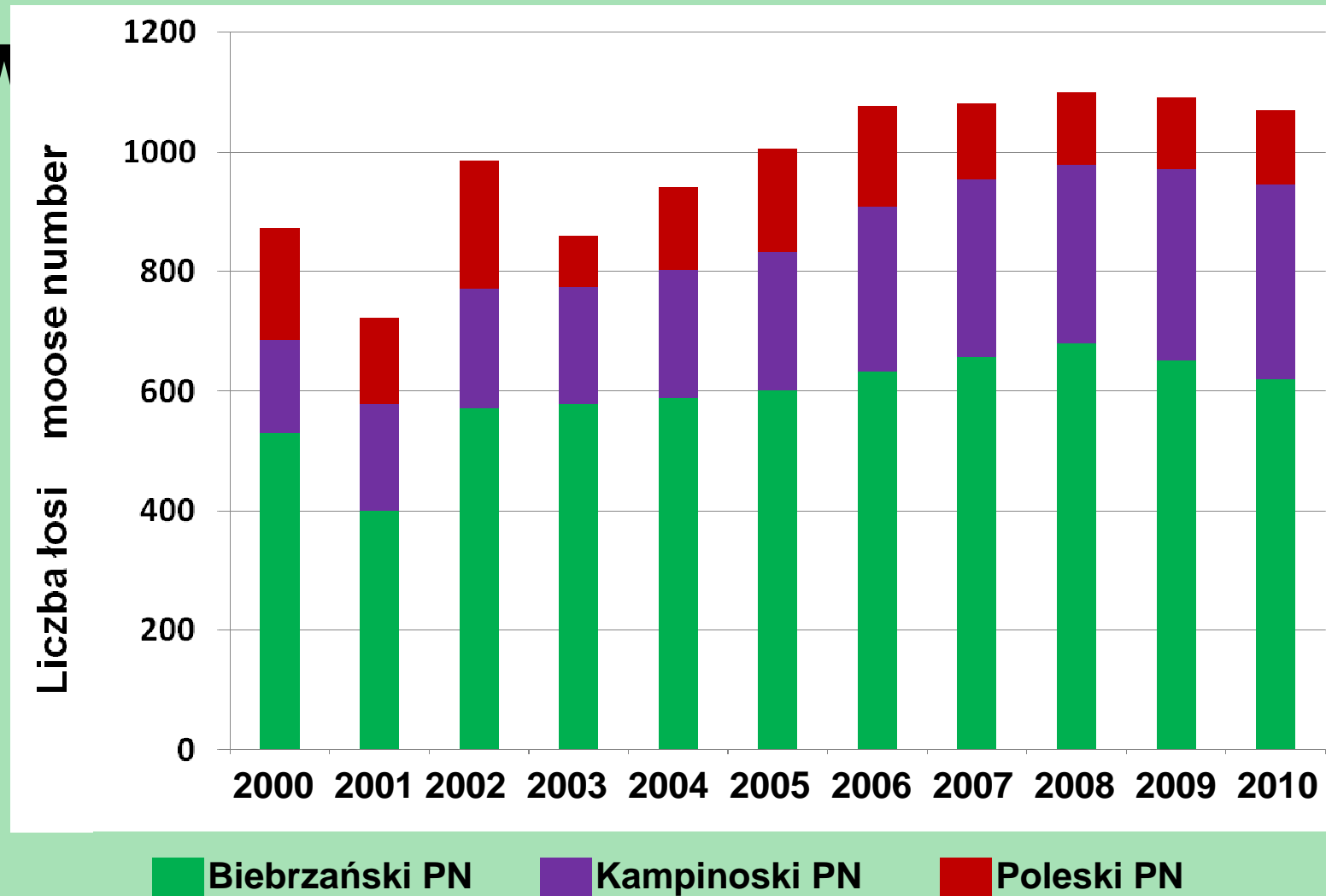

Niedoskonały monitoring łośia (problems with moose monitoring)

Roczne przyrosty populacji (%) annual population's increase (%)

Stabilizacja liczebności populacji łośa

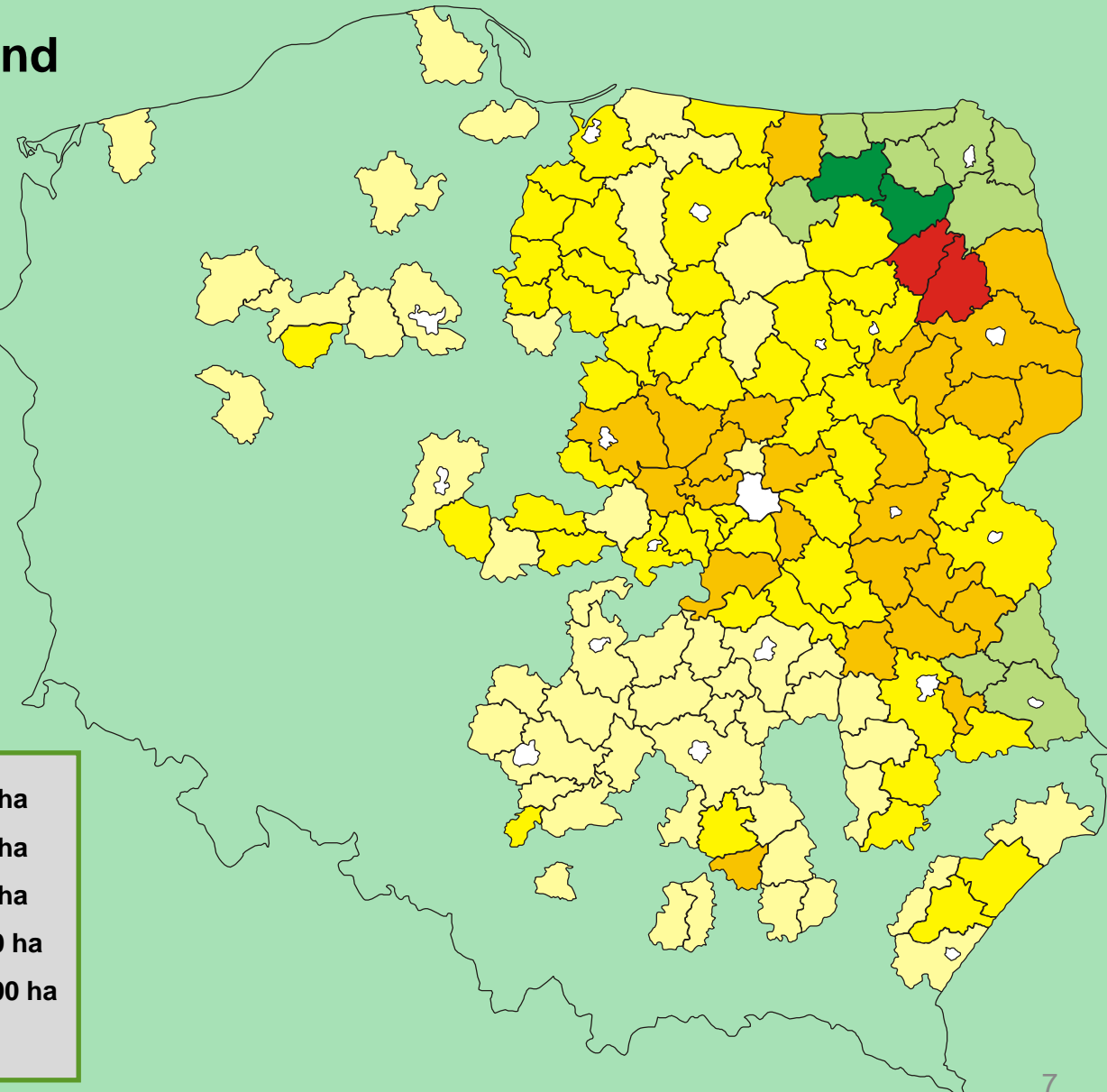
Zagęszczenie łośia w Polsce w roku 2007

Moose density in Poland

Nie odtworzył się
pełny zasięg łośia
z lat 80. XX wieku

Niskie
zagęszczenia
na zachód od

Wisły

Dane : Stacja Badawcza PZŁ Czempień

Ryc. P. Rode

Pobieranie prób do analiz genetycznych

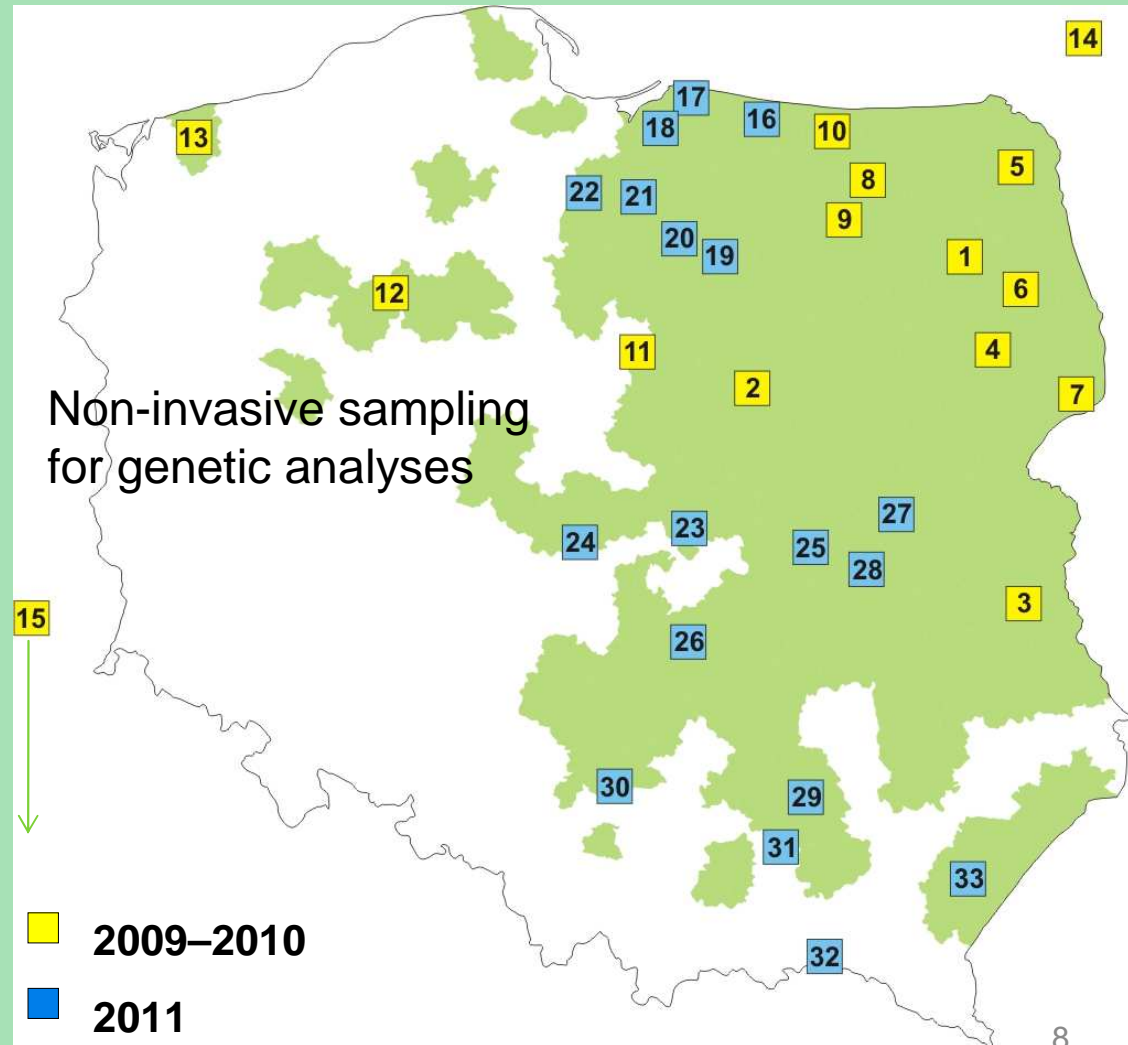
33 lokalizacje, około 600 osobników, ponad 800 prób odchodów i tkanek

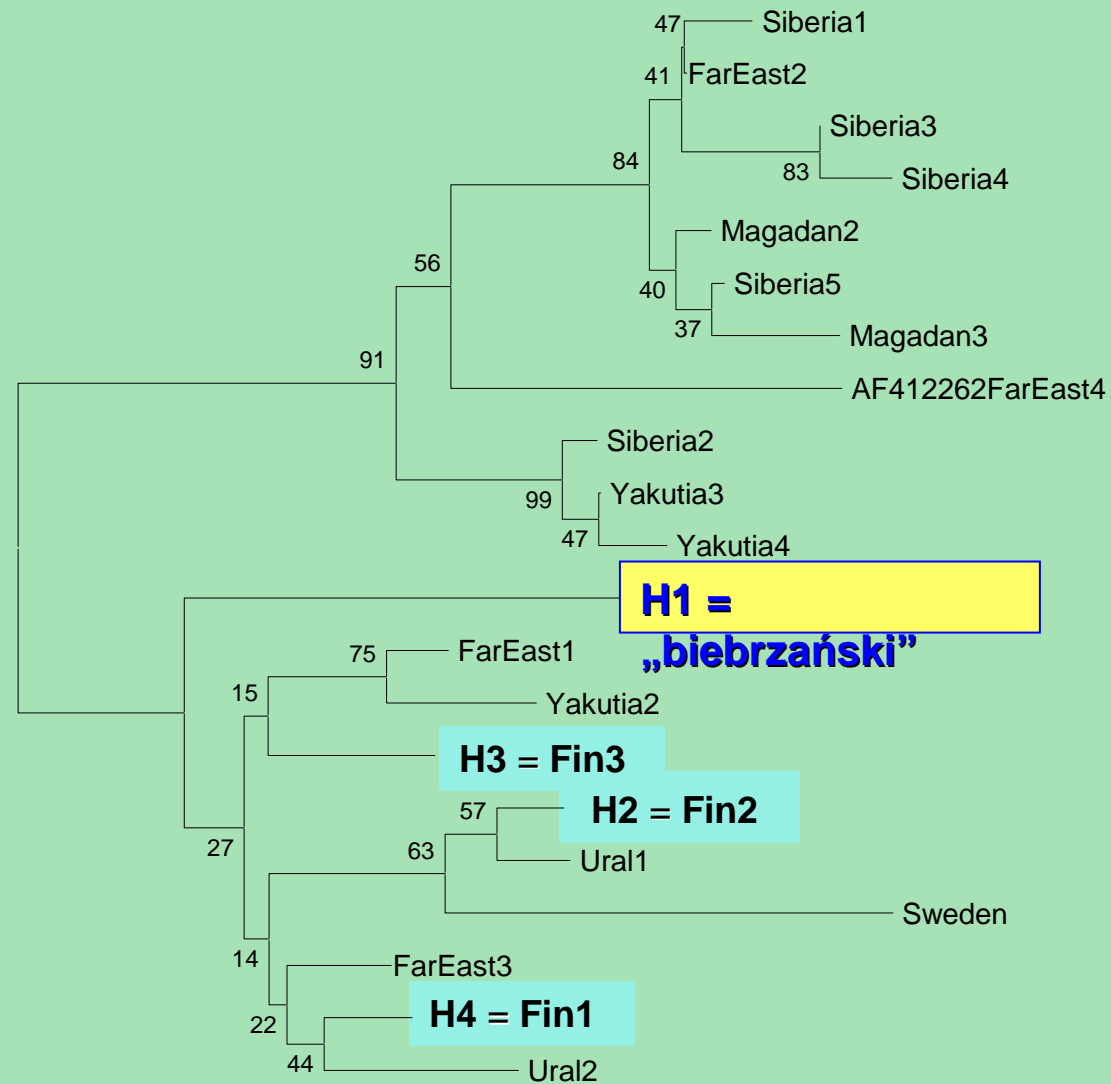
Fot. K. Deoniziak

Fot. Piotr Rode

Wyniki - Drzewo minimalnej ewolucji

grupa
azjatycka

grupa
europejska

0.005

(Świśtocka i in. 2008)

**Biebrzańska populacja łośi wywodzi się
z innego refugium lodowcowego,
niż pozostałe łośie w Europie.**

**Dowodzą tego wyniki badań zmienności
różnych klas markerów molekularnych**

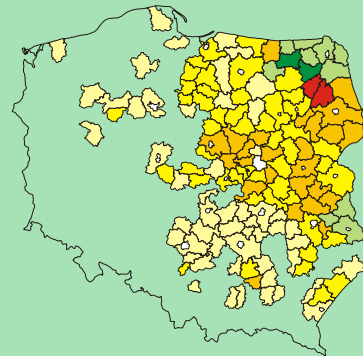
**Moose population from Biebrza valley is
from different glacial refugium**

Zarządzanie łośmiem w Polsce musi uwzględniać doświadczenia ostatnich lat

145 000

≠

Moose is not just a large deer

Zarządzanie łośmiem w Polsce musi uwzględniać doświadczenia

145 000

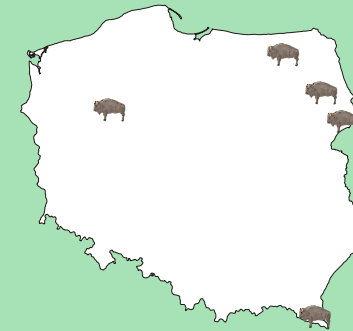
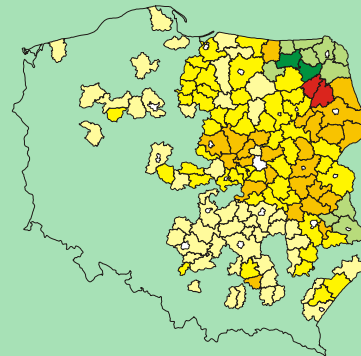
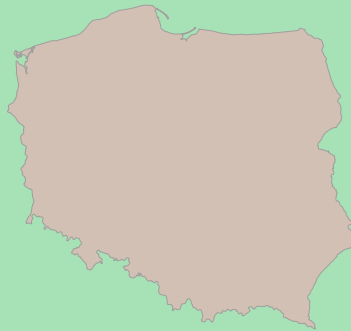
ostatnich lat

≠

=

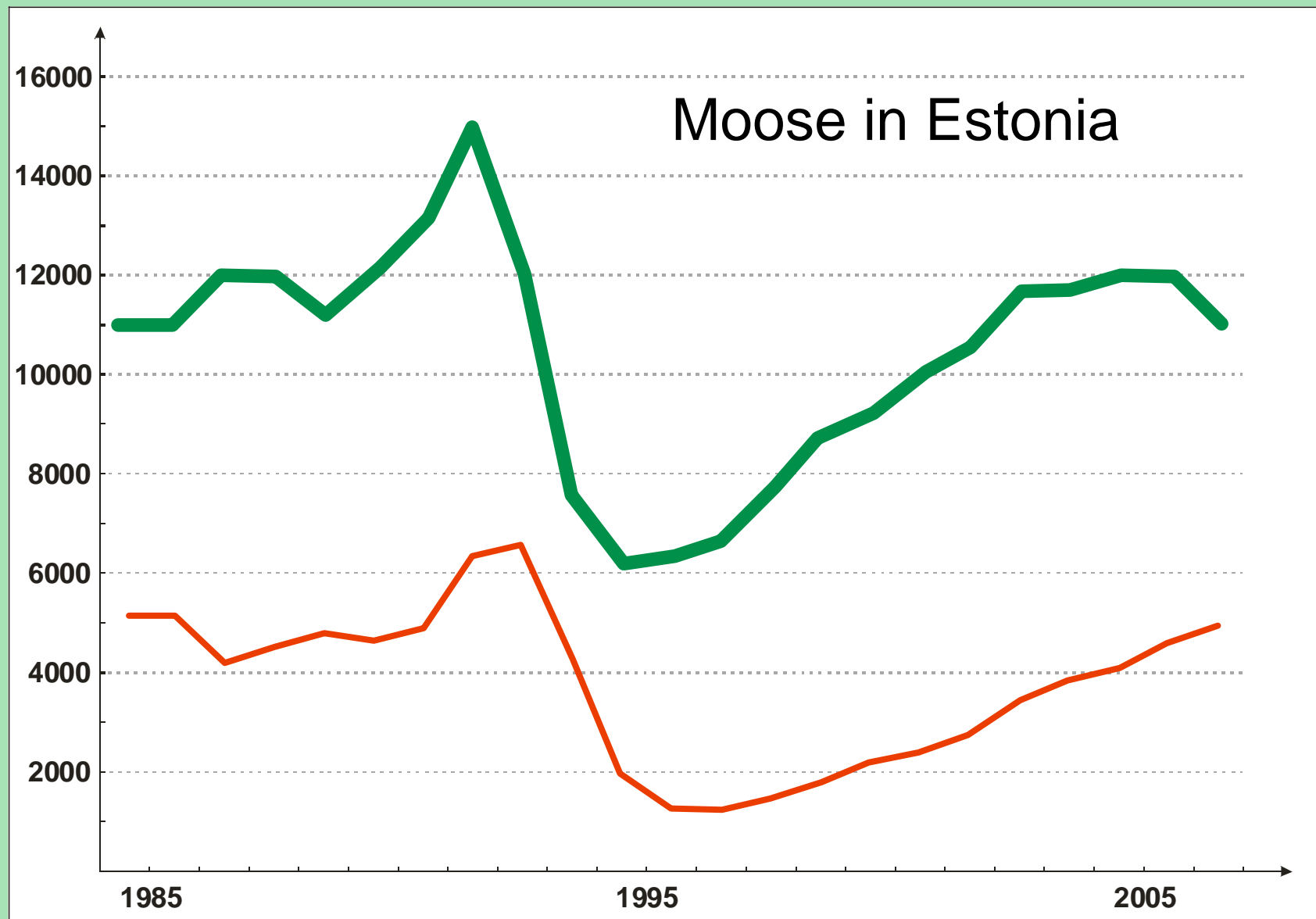
~1 200

Moose is not just a large deer

Czy racjonalna gospodarka
łowiecka jest możliwa?
Is sustainable moose harvest
possible?

Wielkość populacji i pozyskanie łośi w Estonii

— Liczba łośi

— Pozyskanie łowieckie (harvest)

**Od sposobu zarządzania łośmiem
w Polsce zależą dalsze
losy krajowej populacji,
ponieważ czynnik imigracji
przez wschód jest nie**

Fot. P. Tałała

Moose future is in our hands, no immigration from the East